

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 170. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890596643872/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

dagelses Reise i Polaregnet; da han med Mandskab traf paa Skibe igjen og han var frelst, trængte Taarerne mig i Øinene» (Dagbøger IV 33).

319.3 *finde Landenes Grændser mod Havet*] Nordvestpassagen opdagedes af Robert Mc Clure 1850, Nordøstpassagen af N.A.E. Norden-skiöld 1878.

320.4-5 *deres Slæder ... Iisstykker*] sml. Ross: »Deres Slæder vare særdeles kunstløse; Siderne bestode af Benstykker, der vare ombundne med og sammenholdtes af et Skind, og Iverstykkerne ovenpaa vare gjorte af Forbenene af et Dyr [...] Undermeden var en Beklædning af Iis fastet til Skindet, hvilket gjorde dem meget lette« (175). – **18-20** *Vilde jeg tage ... holde mig fast*] Salme 139:9.

Pengegrisen

Pengegrisen tryktes første gang i Folkekalender for Danmark 1855, der udkom december 1854.

Om eventyrets tilblivelse vides intet. Motivet med tingene, der bliver levende, er hyppigt hos A.

323.9 *saar ned paa*] ordspil på betydningen: foragte, ringeagte.

324.6-7 *Maanen ... fri Belysning*] magistratsbelysning, dvs. når det iflg. kalenderen var fuldmåne blev gadelygterne ikke tændt (jvf. *Den gamle Gadeløgte* II 109). – **18** *Forstandsøvelse*] selskabsleg, der også anvendtes i undervisningen af småbørn. Forstandsøvelse eller iagttagelsesundervisning tog udgangspunkt i, at eleven skulle eftergøre, hvad læreren udførte, ligesom læreren brugte ting og billeder for at anskueliggøre undervisningen. Endelig stræbte man efter at benytte materiale kendt fra elevens egen erfaringsverden, derfor legestøjet og tingene hos A som illustrationer i direkte og overført betydning. – **19** *Training*] træning.

325.2 *beslaaci*] ordspil på betydningen: velhavende. – **13** *ikke paa Vragen*] ordspil på betydningen: ikke se ind i det indre, ikke se de mindre heldige sider. – **18** *aaben Begravelse*] gravkapel hvor kisterne er tilgængelige.

326.5 *Bøtten*] skraldebøtten.